

INDIKATORI ZA PRELIMINARNU IDENTIFIKACIJU ŽRTAVA TRGOVINE LJUDIMA ZA SOCIJALNU ZAŠTITU - DECA –

Indikatori za socijalnu zaštitu svrstani su u tri grupe:

1 – kontekstualni indikatori: indikatori koji su ili prisutni kod većine žrtava trgovine ljudima, ali su isto tako česti i kod drugih korisnika socijalne zaštite,

2 – nespecifični indikatori: indikatori koji su prisutni češće kod žrtava trgovine ljudima nego kod drugih korisnika, ali se odnose samo na deo žrtava,

3 – specifični indikatori: indikatori koji su prisutni kod većine žrtava trgovine ljudima, a relativno retki kod drugih korisnika.

Indikatori su grupisani prema domenima procene. Ukoliko je u bilo kom domenu neki od indikatora ocenjen sa 3, ili je zbir poena u jednom domenu 4 ili više, to predstavlja jak pokazatelj trgovine ljudima, te je važno da se u tom slučaju kontaktira Centar za zaštitu žrtava trgovine ljudima, kako bi se na najbolji mogući način zaštitila žrtva.

MATERIJALNA SITUACIJA		
1.	Prihode članova porodice kontroliše neko van porodice, a nije zakonski zastupnik deteta.	3
2.	Roditelji deteta imaju veliki dug.	2
3.	Dete/podrođica ima neobjašnjive izvore prihoda.	1
4.	Dete nema igračke i druge uobičajene predmete.	1
RADNO ANGAŽOVANJE DECE		
5.	Dete je od strane trećeg lica angažovano za rad na ulici (prodaje različite stvari na ulici, prosi, briše prozore na automobilima, ...) ili na drugi način zarađuje/stiče korist za treće lice.	3
6.	Dete mlađe od 15 godina je zaposleno ili radno angažovano ili postoji namera zaposlenja i radnog angažovanja deteta.	3
7.	Dete sa 15 ili više godina je nelegalno zaposleno/radno angažovano na opasnim poslovima, odnosno eksploatisano kroz najgore oblika dečjeg rada.	3
8.	Dete je od strane roditelja angažovano za rad na ulici (prodaje različite stvari na ulici, prosi, briše prozore na automobilima...) ili na drugi način zarađuje/stiče korist za roditelje.	2
9.	Roditelji, staratelji ili hranitelji od deteta zahtevaju da obezbedi određena finansijska sredstva i dete ne može da se vrati kući ukoliko to ne obezbedi.	2
10.	Dete sa 15 godina ili starije je radno angažovano ali ne prima nadoknadu za svoj rad ili je nadoknada neadekvatna u odnosu na izvršen rad.	2
11.	Dete od 15 godina ili starije nema dovoljno informacija o poslodavcu i uslovima rada.	2
12.	Dete od 15 godina ili starije radi u delatnostima u kojima je evidentiran povećan rizik od pojave trgovine ljudima.	1
KONTROLA I OBMANA		
13.	Dete je imalo/ima ograničenu slobodu kretanja (postojanje fizičkih barijera, stražara, stalno prisustvo druge osobe,...).	3
14.	Prema detetu se koristi ucena i/ili zastrašivanje (da će se razglasiti da dete pruža seksualne usluge, da je počinila krivično delo, preti se porodici deteta...).	2
15.	Socijalne kontakte deteta u potpunosti kontrolišu drugi.	2
16.	Dete od strane roditelja ili staratelja upućeno na smeštaj, odnosno staranje u drugu porodicu bez obaveštavanja centra za socijalni rad ili bez razumnog objašnjenja	2
17.	Dete se protivi odluci roditelja o upućivanju na staranje u drugu porodicu.	2

18.	Dete starije od 16 godina se protivi mogućem zaključenju braka ili zasnivanju vanbračne zajednice.	2
19.	Dete starije od 16 godina ne poznaje budućeg bračnog ili vanbračnog partnera.	2
20.	Primenjeni običaj «kupovina mlade» po iznosima datim kao «naknada za kupovinu» prevazilazi uobičajeni prihvatljiv i razumljiv, odnosno simboličan iznos.	2
21.	Porodica u koju se dete smešta, a koja nije biološka, ne traži nikakvu naknadu za smeštaj deteta, odnosno porodica u koju se dete smešta roditeljima deteta daje naknadu da bi dete smestili kod nje.	1
22.	Drugi pokušavaju da govore u ime deteta u svakoj situaciji.	1
23.	Detetu se pretilo nasiljem/izloženo je nasilju.	1
24.	Dete prihvata nasilje nad sobom/spremno je i da brani nasilnika.	1
25.	Detetu nedovoljno poznata osoba ili član šire porodice obećava bolji život u drugom gradu/inostranstvu.	1
IZGLED I OBLAČENJE		
26.	Dete ima samo garderobu koja je karakteristična za različite vrste eksploatacije.	1
27.	Dete ima samo određene predmete (mobilni telefon, kontakte za taksi, ključ hotelske sobe,...).	2
28.	Dete nosi odeću kojom mogu da se prekriju fizičke povrede.	1
USLOVI STANOVANJA		
29.	Prostorija u kojoj dete živi je značajno lošije i oskudnije opremljena u odnosu na ostatak stana/u sobi ne postoje uobičajeni predmeti koje deca koriste.	2
30.	Dete živi i radi na istom mestu.	2
31.	Dete često menja mesta življenja/relativno kratak boravak deteta na jednom mestu.	2
32.	Dete živi sa odraslim osobama sa kojima nije u srodstvu i koje su nepoznate centru za socijalni rad, niti su detetovi roditelji, staratelji ili hranitelji.	2
33.	Dete nema gde da živi.	1
ZDRAVSTVENO STANJE		
34.	Dete ima povrede koji su karakteristične za mere kontrole.	2
35.	Dete, u skladu sa uzrastom, daje nelogično objašnjenje nastanka povrede/ne pruža detaljnije informacije o načinu nastanka povrede.	1
36.	Dete je zdravstveno zapušteno i vidna je loša lična higijena.	1
37.	Vidan je visok stepen iscrpljenosti, dehidratacija i izgladnelost deteta.	1
38.	Dete navodi da je prisiljeno na upotrebu psihoaktivnih supstanci.	1

NACIN KOMUNIKACIJE		
39.	Detete ne govori slobodno, deluje zastrašeno.	2
40.	Detete ne zna jezik koji se govori u zajednici u kojoj živi.	1
41.	Deluje kao da je detete dobilo instrukcije šta treba da kaže.	1
42.	Detete govori na način i o sadržajima koji mogu da ukaže na iskustvo eksploatacije.	1
PONAŠANJE		
43.	Detete odbija bilo kakvu saradnju sa centrom za socijalni rad, policijom ili zdravstvenim službama, nevladinim organizacijama.	2
44.	Detete starije od 16 godina daje nerazumljiva i neprihvatljiva objašnjenja o razlozima zasnivanja braka ili vanbračne zajednice	2
45.	Detete izražava nepoverenje prema državnim službama.	1
46.	Izražena anksioznost, kao da detete proverava da li ga neko sluša/posmatra, ne uspostavlja kontakt očima/uspostavlja izrazitu fizičku distancu.	1
47.	Detete, u odnosu na uzrast, donosi odluke bez dovoljno informacija, nepromišljeno	1
ODNOS SA RODITELJIMA/STARATELJIMA		
48.	O detetu se stara osoba koja nema nikakav dokaz da je staratelj deteta.	2
49.	Detete je bez pratnje.	2
50.	Veće grupe dece koja nisu u srodstvu putuju sa malim brojem odraslih, a koji nemaju potrebna dokumenta za staranje o deci.	2
51.	Nagla promena odnosa roditelja prema detetu (pozitivna ili negativna).	2
52.	Detete se plaši roditelja/staratelja ili hranitelja.	2
53.	Detete od strane roditelja ili staratelja upućeno na smeštaj, staranje u drugu porodicu, bez obaveštavanja centra za socijalni rad ili bez razumnog objašnjenja.	2
RIZICI		
54.	Detete često menja seksualne partnere ili se priča da pruža seksualne usluge.	2
55.	Detete učestalo vrši krivična dela (krađa, posedovanje narkotika ili prodaja,...).	2
56.	Detete ima značajno starijeg dečka/devojku.	2
57.	Detete često beži od kuće.	1
58.	Detete govori o budućem luksuznom životu u inostranstvu, drugom gradu bez jasnog plana, oslanjajući se na prijatelje i poznanstva.	1
59.	Detete ne pohađa redovno školu.	1
ŽIVOTNA ISTORIJA I POZNAVANJE ZAJEDNICE		
60.	Detete, u odnosu na uzrast, nekonzistentno i nepovezano priča o svom životu, postoje vremenske praznine u sećanju, daje oprečne ili netačne izjave.	2
61.	Detete ne zna naziv mesta u kojem se nalazi, adresu na kojoj stanuje ili radi, kao i druge osnovne informacije o zajednici.	2
62.	Osoba ne govori jezik zajednice u kojoj živi.	1
LIČNA DOKUMENTA		
63.	Osoba nepoznata centru za socijalni rad i detetu pokušava da pomaže detetu da izvadi lična dokumenta i u drugim pravnim poslovima.	2
64.	Detete nema kontrolu nad svojim ličnim dokumentima.	2
65.	Detete ima falsifikovana lična dokumenta.	2
66.	Uočen protivpravni pokušaj promene porodično pravnog statusa deteta u cilju usvajanja ili preuzimanja staranja o detetu	2

